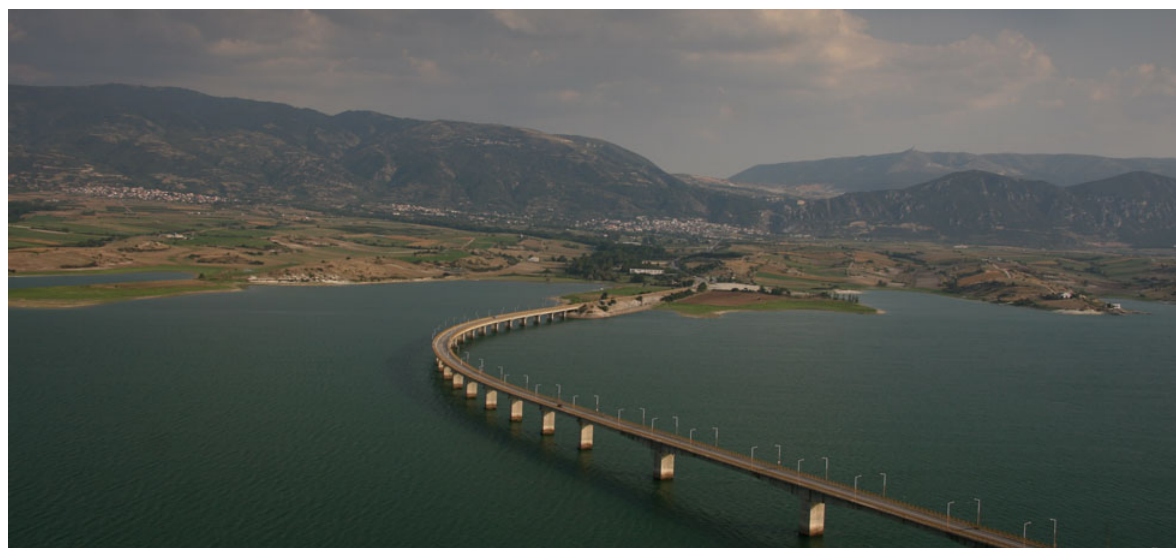


31 Μαρτίου 2014

Λίμνες & ποτάμια της Ελλάδας. Η σημασία τους

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)



Η τεχνητή λίμνη του Αλιάκμωνα

Ύδρευση, άρδευση, βιοποικιλότητα, αλλά και αναψυχή περιλαμβάνονται στον κατάλογο των πολύτιμων υπηρεσιών που προσφέρουν στη φύση και τον άνθρωπο οι λίμνες και τα ποτάμια.

Υδατικά ρεύματα

Η παροχή των υδατορευμάτων διαμορφώνεται βασικά από τα ατμοσφαιρικά κατακρημνίσματα που πέφτουν στις λεκάνες απορροής και η διακύμανσή τους ακολουθεί, σε γενικές γραμμές, τη χρονική κατανομή και έντασή τους. Η διάταξη των υδατικών ρευμάτων στον ελλαδικό χώρο διαμορφώθηκε από το ανάγλυφο. Τα μεγαλύτερα ποτάμια διασχίζουν τη βόρεια χώρα, με κατεύθυνση από βορρά προς νότο.

Ο Έβρος, ο Νέστος, ο Στρυμόνας και ο Αξιός έχουν λεκάνες απορροής που το μεγαλύτερο μέρος τους είναι έξω από την Ελλάδα και αντιπροσωπεύουν το 25% περίπου των επιφανειακών υδατικών μας πόρων.

Το μόνο ποτάμι της βόρειας Ελλάδας που η λεκάνη απορροής του βρίσκεται ολόκληρη σε ελληνικό έδαφος, είναι ο Αλιάκμονας.

Το μεγαλύτερο ελληνικό ποτάμι που τροφοδοτείται κυρίως από το ανατολικό τμήμα του ορεινού όγκου της Πίνδου, είναι ο Αχελώος. Στα δυτικά του όγκου αυτού, υπάρχει πολύτιμος φυσικός πόρος, ένας αριθμός μικρότερων αλλά σημαντικών ποταμών που εκβάλουν στο Ιόνιο πέλαγος.

Τη Θεσσαλία διασχίζει ο Πηνειός, ενώ την Πελοπόννησο διαρρέει ένας αριθμός μικρότερων ποταμών, οι σημαντικότεροι από τους οποίους βρίσκονται στο δυτικό της τμήμα.

Πέρα από τους ποταμούς που αναφέρθηκαν, υπάρχει πλήθος μικρότερων υδατορευμάτων, τα οποία συνήθως απολήγουν στη θάλασσα, κύριο δε χαρακτηριστικό τους είναι η ελάχιστη έως μηδενική παροχή κατά τη διάρκεια των θερινών μηνών.

Φυσικές και τεχνητές λίμνες

Μικρός σχετικά είναι ο αριθμός των λιμνών, που όμως είναι κατάσπαρτες στον ελληνικό χώρο κι αυτό οφείλεται κυρίως στο τοπογραφικό ανάγλυφο της χώρας, που δεν ευνοεί τη δημιουργία εκτεταμένων σε μέγεθος κλειστών υδρολογικών λεκανών. Εξαιρουμένου του λιμναίου συμπλέγματος των Πρεσπών, το οποίο μόνο κατά ένα μέρος ανήκει στην Ελλάδα, οι ελληνικές λίμνες έχουν περιορισμένη σχετικά επιφάνεια.

Στα επιφανειακά νερά συνεισφέρουν 41 φυσικές λίμνες, που καλύπτουν συνολικά περισσότερα από 6 εκατομμύρια στρέμματα (0,5 % της συνολικής έκτασης της Χώρας), μεγαλύτερες των οποίων είναι η Τριχωνίδα, η Βόλβη και η Βεγορίτιδα.

Από πολύ νωρίς δέχθηκαν την επέμβαση του ανθρώπου, που αποσκοπούσε στην απόληψη νερού για όλες τις χρήσεις, ενώ πολλάκις επεδίωκε την αύξηση της γεωργικής γης με μερική ή ολική αποξήρανσή τους (Κωπαΐδα, Κάρλα κ.λπ.), με αποτέλεσμα τη συρρίκνωση του όγκου και της επιφάνειάς τους.

Κάτω από τις σημερινές συνθήκες, οι φυσικές λίμνες που απέμειναν θα πρέπει να αποκλειστούν σχεδόν στο σύνολό τους από πηγές απόληψης νερού.

Λίμνες, όμως, έχουν διαμορφωθεί και με τεχνητό τρόπο πάνω στα ποτάμια συστήματα της χώρας, είναι δε ενταγμένες σε ένα πλαίσιο αντιπλημμυρικής προστασίας, παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας και άρδευσης.

Το πρώτο μεγάλο τέτοιο έργο είναι η τεχνητή λίμνη της Κερκίνης, που ολοκληρώθηκε στις αρχές της δεκαετίας του '30 και η οποία δημιουργήθηκε μετά την εκτροπή του Στρυμόνα και που αποσκοπούσε στην αντιπλημμυρική προστασία της πεδιάδας των Σερρών, ενώ παράλληλα ενίσχυε και την άρδυσή της. Επισημαίνουμε ότι η συγκεκριμένη λίμνη έχει εξελιχθεί σε έναν από τους πλουσιότερους υδροβιότοπους της Ευρώπης.

Η κατασκευή φραγμάτων για τη δημιουργία ταμιευτήρων με σκοπό την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας, αλλά και για άρδευση, άρχισε από την δεκαετία του '50 και βρίσκεται σε εξέλιξη μέχρι σήμερα.

Σειρά ταμιευτήρων έχει δημιουργηθεί κυρίως στα ποτάμια συστήματα του Αχελώου, του Αλιάκμονα και του Νέστου.

Παρατήρηση: Το παρόν άρθρο δημοσιεύεται με τη συνεργασία της οικονομικής και αγροτικής εφημερίδας “ΠΑΡΑΓΩΓΗ” (κυκλοφορεί στα περίπτερα κάθε [Σάββατο](#)), <http://www.paragogi.net>